
YOUTH SPIRITUALITY AS THE FOUNDATION OF SOCIETY'S FUTURE

Irnazarova Sevinch

2nd Year Student of the National Idea and Spirituality

Foundations Law Department of the Uzbek State University of Law

---

Abstract

This article discusses the role of youth spirituality in the development of society and the importance of educating young people based on national and universal values. It also analyzes the factors influencing youth consciousness in the context of globalization and the актуальные aspects of spiritual education.

Keywords: Youth, spirituality, education, values, globalization, patriotism, morality, society.

Annotatsiya:

Mazkur maqolada yoshlar ma'naviyatining jamiyat taraqqiyotidagi o'rni, yosh avlodni milliy va umuminsoniy qadriyatlar asosida tarbiyalash masalalari yoritilgan. Shuningdek, globallashuv sharoitida yoshlar ongiga ta'sir qilayotgan omillar hamda ma'naviy tarbiyaning dolzarb jihatlari tahlil etilgan.

Kalit so'zlar: yoshlar, ma'naviyat, tarbiya, qadriyat, globallashuv, vatanparvarlik, barkamol avlod, axloq.

МОЛОДЕЖНАЯ ДУХОВНОСТЬ – ОСНОВА БУДУЩЕГО ОБЩЕСТВА

Аннотация:

В данной статье рассматривается роль духовности молодежи в развитии общества, вопросы воспитания молодого поколения на основе национальных и общечеловеческих ценностей. Также анализируются

факторы, влияющие на сознание молодежи в условиях глобализации, и актуальные аспекты духовного воспитания.

Ключевые слова: молодежь, духовность, воспитание, ценности, глобализация, патриотизм, нравственность.

Bugungi kunda yoshlar har qanday davlatning asosiy kuchi va kelajagi hisoblanadi. Jamiyatning ertangi kuni yosh avlodning qanday tarbiya topishi, qanday bilim va ma'naviyat egasi bo'lib voyaga yetishiga bog'liqdir. Shu sababli yoshlar ma'naviyatini yuksaltirish masalasi davlat siyosatining eng muhim yo'nalishlaridan biri sifatida qaralmoqda.

XXI asr texnologiyalar va axborot asri bo'lib, internet va ijtimoiy tarmoqlar inson hayotining ajralmas qismiga aylandi. Bu jarayon yoshlar uchun katta imkoniyatlar yaratishi bilan birga, ma'naviy tahdidlarni ham yuzaga keltirmoqda. Turli zararli g'oyalar, ommaviy madaniyat ta'siri va virtual hayotga qaramlik yoshlar ma'naviyatiga salbiy ta'sir ko'rsatmoqda. Shu bois yoshlarni milliy va umuminsoniy qadriyatlar asosida tarbiyalash dolzarb vazifalardan biridir.

Yoshlar ma'naviyatining mohiyati

Ma'naviyat insonning ichki dunyosi, axloqiy qarashlari va ruhiy olamini ifodalaydi. Ma'naviyat insonni ezgulikka, halollikka, vatanparvarlikka va insonparvarlikka undaydi. Yuksak ma'naviyatga ega bo'lgan yoshlar jamiyat taraqqiyotiga munosib hissa qo'sha oladi.

Ajdodlarimiz ham ma'naviyat va tarbiya masalasiga katta ahamiyat berganlar. Alisher Navoiy o'z asarlarida komil inson tarbiyasi haqida qimmatli fikrlarni ilgari surgan. Abu Nasr Forobiy esa jamiyat taraqqiyoti ilmi va axloqli insonlarga bog'liq ekanligini ta'kidlagan.

Bugungi kunda yoshlar har qanday davlatning asosiy kuchi va kelajagi hisoblanadi. Jamiyatning ertangi kuni yosh avlodning qanday tarbiya topishi, qanday bilim va ma'naviyat egasi bo'lib voyaga yetishiga bog'liqdir. Shu sababli yoshlar ma'naviyatini yuksaltirish masalasi davlat siyosatining eng muhim yo'nalishlaridan biri sifatida qaralmoqda.

XXI asr texnologiyalar va axborot asri bo‘lib, internet va ijtimoiy tarmoqlar inson hayotining ajralmas qismiga aylandi. Bu jarayon yoshlar uchun katta imkoniyatlar yaratishi bilan birga, ma’naviy tahdidlarni ham yuzaga keltirmoqda. Turli zararli g‘oyalalar, ommaviy madaniyat ta’siri va virtual hayotga qaramlik yoshlar ma’naviyatiga salbiy ta’sir ko‘rsatmoqda. Shu bois yoshlarni milliy va umuminsoniy qadriyatlar asosida tarbiyalash dolzarb vazifalardan biridir.

Ma’naviy barkamol yoshlar:

Vatanga sadoqatli bo‘ladi;

Ota-onaga hurmat bilan qaraydi;

Jamiyat manfaatini shaxsiy manfaatdan ustun qo‘yadi;

Turli zararli g‘oyalarga berilmaydi.

Globalashuv va yoshlar ma’naviyati

Bugungi globalashuv jarayonida axborot almashinuvi juda tezlashdi. Internet orqali dunyoning istalgan nuqtasidagi ma’lumotni olish mumkin. Bu esa yoshlarning dunyoqarashini kengaytiradi. Biroq internet orqali kirib kelayotgan zararli axborotlar ham yoshlar ongiga salbiy ta’sir ko‘rsatmoqda. Ayrim yoshlar vaqtining ko‘p qismini ijtimoiy tarmoqlarda o‘tkazmoqda. Natijada kitob o‘qishga bo‘lgan qiziqish kamaymoqda. Virtual hayotga qaramlik esa yoshlarning ruhiy holati va dunyoqarashiga salbiy ta’sir qilmoqda. Mutaxassislar fikricha, internetdan haddan tashqari foydalanish: Diqqatning pasayishiga;
Ruhiy tushkunlikka;
Ijtimoiy faollikning kamayishiga;
Oilaviy munosabatlarning zaiflashishiga olib keladi.
Shu sababli yoshlarda internet madaniyatini shakllantirish muhim ahamiyat kasb etadi.

Dolzarb muammolar va muammoli vaziyatlar

1. Kitobxonlikning pasayishi

Bugungi kunda ayrim yoshlar orasida kitob mutolaasiga qiziqish pasayib bormoqda. Ko‘pchilik vaqtini telefon va ijtimoiy tarmoqlarga sarflamoqda. Bu esa yoshlarning tafakkur darajasiga salbiy ta’sir qiladi.

Masalan, o'quvchi yoki talaba kun davomida bir necha soat telefon ishlatsa-yu, kitob o'qishga vaqt ajratmasa, uning mustaqil fikrlashi sustlashadi. Natijada bilim olish sifati ham pasayadi.

2. Ommaviy madaniyat ta'siri

Ommaviy madaniyat orqali yoshlar ongiga milliy qadriyatlarga zid bo'lgan g'oyalar kirib kelmoqda. Ba'zi yoshlar xorijiy madaniyatga haddan tashqari taqlid qilib, milliy urf-odat va qadriyatlarga befarq bo'lib qolmoqda.

Bu holat:

Milliy qadriyatlarga hurmatning kamayishiga;

Oilaviy tarbiyaning zaiflashishiga;

Axloqiy muammolarning ko'payishiga sabab bo'lmoqda.

3. Internetga qaramlik

Psixologlarning fikricha, internetga qaramlik bugungi yoshlar orasidagi eng katta muammolardan biridir. Ayrim yoshlar hatto real hayotdan uzoqlashib, virtual dunyoda yashashni afzal ko'rmoqda.

Bunday holatlar:

Ruhiy kasalliklar;

Asabiylik;

Uyqusizlik;

O'qish samaradorligining pasayishiga olib keladi.

4. Yot g'oyalar tahdidi

Bugungi kunda turli ekstremistik va zararli g'oyalar internet orqali tez tarqalmoqda. Ma'naviy immuniteti kuchsiz bo'lgan yoshlar bunday g'oyalar ta'siriga tez tushib qolishi mumkin.

Shu sababli yoshlarni tanqidiy fikrlashga o'rgatish va ularning ma'naviy immunitetini mustahkamlash muhimdir.

Dalillar va statistik ma'lumotlar

UNESCO tashkiloti ma'lumotlariga ko'ra, yoshlar tarbiyasida ma'naviy qadriyatlarga e'tibor berilgan davlatlarda jinoyatchilik darajasi nisbatan past bo'ladi.

Psixologik tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki:

Kitob o'qiydigan yoshlarning fikrlash qobiliyati yuqori bo'ladi;

Sport bilan shug'ullanuvchi yoshlar zararli odatlarga kamroq beriladi;

Oila muhitida tarbiya topgan yoshlar ijtimoiy hayotda faolroq bo‘ladi. Bugungi kunda dunyo bo‘yicha internet foydalanuvchilarining katta qismini yoshlar tashkil qiladi. Bu esa internet xavfsizligi va ma‘naviy tarbiya masalasini yanada dolzarb qilib qo‘ymoqda.

Yoshlar ma‘naviyatini yuksaltirish yo‘llari

Yoshlar ma‘naviyatini rivojlantirish uchun quyidagi yo‘nalishlarga e‘tibor qaratish zarur:

Oila tarbiyasi

Oila insonning birinchi tarbiya maskani hisoblanadi. Farzand tarbiyasida ota-onaning o‘rni beqiyosdir. Ota-onalar farzandlariga yaxshi namuna bo‘lishlari kerak.

Ta‘lim tizimi

Maktab va oliy ta‘lim muassasalari nafaqat bilim, balki tarbiya ham berishi lozim. Ustozlar yoshlarni vatanparvarlik va insonparvarlik ruhida tarbiyalashlari zarur.

Kitobxonlikni rivojlantirish

Kitob inson tafakkurini boyitadi. Shu sababli yoshlar orasida kitobxonlikni keng targ‘ib qilish muhimdir.

Sport va madaniyat

Yoshlarni sport, san‘at va madaniy tadbirlarga jalb qilish ularning bo‘sh vaqtini mazmunli tashkil etishga yordam beradi.

Internet madaniyati

Yoshlarni internetdan to‘g‘ri foydalanishga o‘rgatish, zararli axborotlardan himoya qilish muhim vazifalardan biridir.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, yoshlar ma‘naviyati jamiyat kelajagining mustahkam poydevoridir. Ma‘naviy barkamol, bilimli va vatanparvar yoshlar har qanday davlat taraqqiyotining asosiy kuchi hisoblanadi. Globallashuv sharoitida yoshlarni turli zararli g‘oyalardan himoya qilish, ularda mustahkam ma‘naviy immunitetni shakllantirish dolzarb vazifadir.

***Modern American Journal of Business,
Economics, and Entrepreneurship***

ISSN (E): 3067-7203

Volume 2, Issue 5, May, 2026

Website: usajournals.org

***This work is Licensed under CC BY 4.0 a Creative Commons
Attribution 4.0 International License.***

Shu sababli oila, ta'lim tizimi va jamiyat hamkorlikda yoshlarni milliy va umuminsoniy qadriyatlar ruhida tarbiyalashi zarur. Faqat yuksak ma'naviyatli yoshlar orqali jamiyat taraqqiyoti va davlat ravnaqiga erishish mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Yuksak ma'naviyat – yengilmas kuch – Toshkent: Ma'naviyat, 2008.
Mahbub ul-qulub – Toshkent: G'afur G'ulom nomidagi nashriyot, 1983.
2. Fozil odamlar shahri – Toshkent: Yangi asr avlodi, 2004.
3. UNESCO hisobotlari. Yoshlar ma'naviyati va tarbiyasiga oid ilmiy maqolalar va tadqiqotlar.